

Beleidsthema

Participatie

De Raad

Doel raadsinformatiebrief

Informeren door college

Betreft Stand van zaken Brede ondersteuning gemeente
Rijswijk

1. Doel

Met deze informatiebrief informeren wij u over de stand van zaken van de Brede ondersteuning gemeente Rijswijk 2025, de afhandeling van aanvragen op dit gebied en ondersteuning van het team Toeslagen. Dit is het team dat zich binnen de gemeente Rijswijk bezighoudt met de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagenaffaire.

2. Inleiding

Sinds het begin van 2021 zijn gemeenten actief in de ondersteuning van (mogelijk) ouders en hun gezin, gedupeerd door de kinderopvangtoeslagenaffaire. Dit gebeurde op verzoek van het Rijk, omdat de compensatie van de Belastingdienst/Toeslagen niet altijd voldoende was. De basis voor deze werkzaamheden was een akkoord tussen de Belastingdienst/Toeslagen en de VNG over voorwaarden waarop gemeenten zorgvuldige, effectieve en efficiënte ondersteuning konden bieden. De gemeente Rijswijk faciliteert ouders en hun gezinnen die in aanmerking komen voor de brede ondersteuning bij het maken van een nieuwe start na de ondervonden gevolgen van de kinderopvangtoeslagenaffaire.

Binnen de hersteloperatie krijgen gemeenten ruimte om maatwerk te bieden bij deze brede ondersteuning. De brede ondersteuning vindt plaats ten aanzien van vijf leefgebieden (wonen, financiën, gezin, zorg & werk) aan alle mogelijk gedupeerden die zich aanmelden. De Belastingdienst/Toeslagen compenseert de gemeenten daar financieel voor. Het rijksbrede herstelprogramma bestaat uit financiële compensatie, een schuldenaankpak en brede ondersteuning op de vijf genoemde leefgebieden uitgevoerd door gemeenten. De herstelaankpak doet recht aan ouders, kinderen en hun gezinnen en ex-toeslagapartners, geeft erkenning en biedt excuses vanuit de overheid en ondersteuning bij het maken van een nieuwe start.

Beleidsregels

Sinds juni 2025 heeft de VNG modelbeleidsregels 'brede ondersteuning hersteloperatie toeslagen' beschikbaar gesteld. Met dit beleid leggen we uit hoe een nieuwe start in het kader van herstel na de toeslagenproblematiek wordt uitgevoerd, welke uitgangspunten wij daarbij hanteren en op welke wijze wij afwegen of, en zo ja welke, voorzieningen we inzetten. Het beleid is een uitwerking van de landelijke wet- en regelgeving en een verankering van de bestaande praktijk bij gemeenten. Het vastleggen van beleid bevordert de uniformiteit van het gemeentelijk handelen. Bovendien draagt het bij aan de transparantie bij de uitvoering en de rechtszekerheid voor ouders, kinderen en nabestaanden.

3. Kern informatie

De gemeente Rijswijk zit in de top vijftig van gemeenten met het grootste aantal (mogelijk) gedupeerde ouders. Vanuit Rijswijk zijn er tot op heden 343 ouders die zich gemeld hebben vanwege problemen met de kinderopvangtoeslag bij UHT (Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen). In de leeftijdscategorie 0-15 jaar zijn er 267 meldingen gedaan en bij 16 jaar en ouder gaat het om 281 meldingen. Sinds het begin van 2024 kunnen ouders zich niet meer aanmelden. Het aantal zal dus niet meer stijgen.

Individuele huishoudens gemeente Rijswijk

Onderstaand overzicht geeft het gemiddeld door de gemeente verstrekte bedrag aan individuele huishoudens per jaar weer:

- 2025 aan 26 huishoudens een bedrag van € 3.715,19 (tot aan moment van opstellen van deze raadsinformatiebrief);
- 2024 aan 37 huishoudens een bedrag van € 3.918,64;
- 2023 aan 16 huishoudens een bedrag van € 3.776,54;
- 2022 aan 8 huishoudens een bedrag van € 1.068,38;

Tot op heden is vanaf 2022 in totaal aan 87 individuele huishoudens een totaalbedrag ter hoogte van € 310.556,53 verstrekt.

Het team Toeslagen van onze gemeente heeft een stabiele caseload, waarbij zo'n vijftien à twintig dossiers gelijktijdig in behandeling zijn. De doorlooptijd van deze dossiers varieert door verschillen in complexiteit en oplossingsrichtingen. De meeste ondersteuningsvragen gaan over financiën, dit betreft zowel schuldenproblematiek als middelen om materialen (zoals bijvoorbeeld een wasmachine) aan te kunnen schaffen.

Inhoud Wet hersteloperatie toeslagen en Wet aanvullende regelingen

De Wet hersteloperatie toeslagen geeft duidelijkheid over de onderdelen van de hersteloperatie en over wanneer gedupeerden aanspraak kunnen maken op een bepaalde regeling. In de Wet hersteloperatie toeslagen is de brede ondersteuning als wettelijke taak van het college verankerd. In de wet is opgenomen dat het college – in samenspraak met de ouder – een plan van aanpak opstelt dat ziet op het kunnen maken van een nieuwe start in het kader van herstel.

In de wet zijn de volgende regelingen opgenomen:

- Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag: uitkering € 30.000 en schuldenaanpak.
- Regeling voor verdere financiële tegemoetkoming in gevallen waarin de werkelijke schade hoger is dan de 1e uitkering van € 30.000.
- Kindregeling: kinderen van gedupeerde ouders krijgen ook een financiële tegemoetkoming. Bovendien kunnen ze gebruikmaken van hulp en brede ondersteuning op verschillende gebieden.
- Regeling huurtoeslag, zorgtoeslag en/of kindgebonden budget: gedupeerden van deze toeslagen krijgen ook een financiële tegemoetkoming (deze regeling wordt nog vormgegeven en mensen kunnen zich momenteel nog niet aanmelden).
- Regeling voor ouders die nu in het buitenland wonen.

In de Wet aanvullende regelingen zijn de volgende twee regelingen opgenomen:

- Ex-toeslagpartners van gedupeerde ouders krijgen ook een financiële compensatie. Zij hebben hier volgens de Wet aanvullende regelingen, die sinds 15 juli 2023 van kracht is, recht op, maar alleen als zij aan de voorwaarden voldoen die in de wet staan.
- In de aanvullende wet is ook hulp geregeld voor nabestaanden. De nabestaandenregeling is er voor nabestaanden van overleden kinderen. Met de uitvoering hiervoor is het UHT gestart in april 2024. Deze regeling is er ook voor nabestaanden van aanvragers. Hier is het UHT mee gestart in het eerste kwartaal van 2025.

4. **Aankomende ontwikkelingen**

Op 1 januari 2025 is de Wet hersteloperatie toeslagen aangepast door termijnen te introduceren voor de brede ondersteuning. Deze termijnen gaan in vanaf het eerste gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld. De datum van dit eerste gesprek wordt daarom opgenomen in het plan van aanpak. Dit is van belang, omdat:

- Het plan van aanpak binnen 8 weken opgesteld wordt na het eerste gesprek. Dit kan een plan van aanpak op hoofdlijnen zijn.
- Materiële voorzieningen alleen onderdeel uitmaken van de brede ondersteuning als zij noodzakelijk zijn voor het behalen van de doelstelling. Daarnaast moeten deze voorzieningen binnen 6 maanden na het eerste gesprek zijn opgenomen in het plan van aanpak.
- De brede ondersteuning eindigt zodra de doelstellingen zijn behaald, maar in ieder geval binnen 2 jaar na het eerste gesprek. De hulp kan wel langer doorlopen dan de 2 jaar.

Einde hersteloperatie

Het is het streven van het kabinet dat alle gedupeerde ouders eind 2027 volledig gecompenseerd zijn voor de geleden schade. Daarbij moeten zij ook de brede ondersteuning hebben gehad, zijn hun schulden aangepakt en hebben zij al het geld dat zij onterecht hebben moeten betalen met rente teruggekregen. Verder hebben zij ook een financiële vergoeding gehad voor de immateriële en emotionele schade die zij hebben geleden en hebben hun kinderen een financiële bijdrage ontvangen.

Afbouwen

Met het streven van het kabinet om de hersteloperatie af te bouwen zal de komende tijd duidelijk worden wat deze afbouw voor gemeenten gaat betekenen voor de inzet van capaciteit en financiële middelen.

Borging

Vanaf 1 maart 2024 is in Rijswijk het Team Toeslagen gepositioneerd in het Team Participatie & Inkomen.

Tot slot

De Kinderopvangtoeslagenaffaire heeft ook bij Rijswijkse gezinnen veel leed berokkend. Met de inzet van ons gemeentelijke Team Toeslagen probeerden en proberen we dat leed enigszins te verzachten. Deels door hen te compenseren op de 5 genoemde leefgebieden, deels door hen te begeleiden naar een betere toekomst.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Geen